

20.3.2024

Lausuntopyyntö Länsi-Espoon lukioon sijoittuvasta lukioyksiköstä

Espoon kaupungin toisen asteen koulutuksen ja nuorisopalveluiden tulosityksikkö pyytää lausuntoa Espoon suomenkielisiltä lukioilta sekä Espoon nuorisovaltuustolta liittyen lukiokoulutuksen palveluverkkomuutokseen, jota esitetään Kasvun ja oppimisen lautakunnalle 17.4.2024 järjestettävässä kokouksessa.

Päätösehdotus Kasvun ja oppimisen lautakunnalle

Kasvun ja oppimisen lautakunnan 17.4.2024 järjestettävässä kokouksessa käsitellään toisen asteen koulutuksen ja nuorisopalveluiden johtajan päätösehdotus, jonka mukaan Espoon yhteislyseota esitetään siirrettäväksi uusiin Länsi-Espoon lukion tiloihin lukuvuodesta 2027–2028 alkaen tai rakennuksen valmistuttua.

Päätösehdotuksessa ei oteta kantaa lukion mahdolliseen nimimuutokseen, vaan lautakunta päättää siitä erikseen.

Päätösehdotuksessa ei oteta kantaa Länsi-Espoon lukion tiloihin siirtyvän lukion pedagogisista painotuksista tai linjoista, vaan lautakunta päättää siitä erikseen.

Taustaa lukiokoulutuksen palveluverkosta ja päätöksentekoprosessista

Espoon kaupungin talousarvioneuvotteluissa marraskuussa 2021 hyväksyttiin yhdeksi toimenpidekohteeksi Espoon lukioverkko-suunnitelman päivittäminen siten, että varmistetaan kattava lukioverkko kaupungin eri puolilla, aikataulu sen toteuttamisesta sekä lukiokoulutuksen sijoittuminen Leppävaaraan ja Kiviruukkiin. Espoon lukiokoulutuksen opiskelijamäärä kasvaa huomattavasti 2020-luvulla, ja yksi haaste on lukiokoulutuksen tilojen riittäminen ja niiden hyvä saavutettavuus.

Lukiokoulutuksen palveluverkkoselvityksen laatiminen aloitettiin vuonna 2022 ja sitä päivitettiin 20.9.2023. Selvityksessä kuvattiin Espoon kaupungin lukiokoulutuksen nykytila sekä esitettiin seuraavat skenaariot suomenkielisen lukiokoulutuksen palveluverkon kehittämiseksi.

Skenaario 1. Espoonlahden lukio ja Espoon yhteislyseo siirtyisivät Kiviruukkiin valmistuvaan uuteen rakennukseen syksystä 2027 alkaen.

Skenaario 2. Espoonlahden lukio siirtyisi Kiviruukkiin valmistuvaan uuteen rakennukseen syksystä 2027 alkaen. Leppävaaran lukio ja Espoon yhteislyseo yhdistyisivät ensin Karaporttiin vuonna 2027 ja 2030-luvulla Leppävaaraan uudisrakennukseen.

Skenaario 3. Espoon yhteislyseo siirtyisi Kiviruukkiin valmistuvaan uuteen rakennukseen syksystä 2027 alkaen.

20.3.2024

Palveluverkkoselvitys esiteltiin Kasvun ja oppimisen lautakunnalle 27.9.2023, kun lautakunta käsitteli Länsi-Espoon lukion tarveselvitystä (Kiviruukissa sijaitseva lukiokoulutuksen yksikkö). Lautakunta hyväksyi Länsi-Espoon lukion rakennushankkeen tarveselvityksen, jonka mukaan Kiviruukkiin rakennetaan 1200 opiskelijan lukio. Asian selostusosassa todettiin, että mahdolliset palveluverkkomuutokset tuodaan lautakunnan käsiteltäviksi erikseen.

Kasvun ja oppimisen lautakunta antoi lausunnon Länsi-Espoon lukion hankesuunnitelmasta 22.11.2023. Kasvun ja oppimisen lautakunta muun muassa totesi, että hankesuunnitelmassa on huomioitu hyvän oppimisympäristön tavoitteet sekä ylioppilaskirjoituksiin varattavat tilat. Lisäksi lautakunta edellytti, että kasvun ja oppimisen toimiala valmistele lausunnolle esityksen Länsi-Espoon lukion pedagogisista sisällöistä painopisteenä Itämeri ja kansainvälisyys.

Espoon kaupunginhallitus ehdotti 18.12.2023 kokouksessaan, että valtuusto hyväksyy Länsi-Espoon lukion 6.11.2023 päivätyn hankesuunnitelman.

Espoon valtuusto hyväksyi 29.1.2024 kokouksessaan Kaupunginhallituksen ehdotuksen Länsi-Espoon lukion hankesuunnitelmasta seuraavalla lisäyksellä:

Mikäli suunnittelun aikana tilaohjelman mukaisia liikuntatiloja, lukion tarvitsemia juhlatiloja tai ylioppilaskirjoitusten vaatimia tiloja ei pystytä varmistamaan hankkeen osana tai ulkoisina vuokrasopimuksina, tuodaan hankesuunnitelma uudestaan päätettäväksi, jotta puuttuvat tilat voidaan lisätä kokonaisuuteen.

Lisäksi hyväksyttiin seuraava toivomus:

Valtuusto toivoo Espoo-tarinassa määritellyn mukaisesti Kivenlahden kampuskeskuksen kehittämistä vahvaksi innovaatio- ja osaamiskeskukseksi. Tämän realisoimiseksi valtuusto kiirehtii Länsi-Espoon lukion suunnittelua ja rakentamista olennaiseksi osaksi Kivenlahden ns. Cleantech Garden kokonaisuutta, jonka olennaisten osien etenkin VTT:n, Omnian ja Laurean sijoittumis- ja rakennuspäätöksiä Espoo aktiivisesti edistää. Lähialueen kehittämisessä valtuusto toivoo painotettavan lukioon ja muihin Cleantech Garden -toimintoihin kytkeytyvää synergiaa.

Lukiokoulutuksen johtoryhmässä 6.3.2024 tulosityksikön johtaja esitteli Länsi-Espoon lukioon liittyvän päätöksentekoprosessin etenemistä sekä toi tietoon, että Kasvun ja oppimisen lautakunnalle viedään huhtikuussa päätösehdotus, jonka mukaan Espoon yhteislyseota esitetään siirrettäväksi Länsi-Espoon lukion uusiin tiloihin. Lukiokoulutuksen palveluverkkoselvitys käsiteltiin lukiokoulutuksen johtoryhmässä 6.9.2023 ennen sen esittelyä Kasvun ja oppimisen lautakunnassa.

20.3.2024

Päätösehdotuksen perusteluita

Espoossa peruskoulun päättävien määrä kasvaa 2020-luvun ajan. Nykyisiä peruskoulun vuosiluokkia vanhentamalla voidaan todeta, että peruskoulun päättävien määrä kasvaa nykyisestä noin 3200 oppilaasta 3400–3500 oppilaaseen jo lähivuosina. Väestöennusteen mukaan peruskoulun päättävien määrä kasvaa 10 % vuoteen 2029 mennessä. Espoossa noin 70 % peruskoulun päättävistä hakeutuu ensisijaisesti lukioon, joten lukion aloituspaikkojen riittävän määrän varmistaminen on tärkeää nuorten eheän koulutuspolun sekä oppivelvollisuuden toteutumisen näkökulmasta.

Lukiokoulutuksen palveluverkkoselvityksessä laskettiin eri skenaarioiden vaikutuksia suhteessa aloituspaikkamäärien oikeaan mitoittamiseen. Skenaarioihin liittyvissä ennusteissa käytettiin vanhennettuja ikäluokkia, joten ennusteet eivät huomioineet oppilasmäärän kasvua. Vaikka kasvua ei huomioitu, on skenaarioiden perusteella aloituspaikkojen tarve 2020-luvun jälkimmäisellä puoliskolla sen verran suuri, että Espoon nykyisten suurten lukioiden yhdistäminen synnyttäisi hyvin todennäköisesti pulaa aloituspaikoista. Skenaariot 1 ja 2 sisältävät ehdotukset lukioiden yhdistämisistä, kun skenaario 3:ssa lukioyksiköiden määrä on nykytasolla. Nykyisten vähintään 10 suomenkielisen lukioyksikön säilyttäminen on siten sekä nykyisten ikäluokkien että uusimman väestöennusteen valossa perusteltua.

Espoon yhteislyseo siirtyi 2020 Kaukalahdesta väistötiloihin Nihtisiltaan osoitteeseen Kutojantie 2. Lukion opiskelijamäärä oli tällöin 459 ja on syksyllä 2024 arviolta 750, mikä tekee Espoon yhteislyseosta Espoon toiseksi suurimman lukion. Kutojantien tilat ovat olleet lukiokoulutuksen järjestämisen näkökulmasta välttävät ja vaatisivat pikaista saneerausta. Nykyinen vuokrasopimus päättyy vuonna 2027.

Espoonlahden lukion nykyiset tilat osoitteissa Opettajantie 3 ja Rehtorintie 11 on saneerattu 2010-luvulla lukiokoulutukseen hyvin soveltuviksi sekä aloituspaikkojen riittävyden että pedagogisten tarpeiden näkökulmasta eikä lukion siirtäminen toisiin tiloihin mitoituksen tai tilojen huonokuntoisuuden vuoksi ole perusteltua.

Päätösehdotus aiheuttaa sen haasteen, että lukiopaikoista lukuvuonna 2027–2028 noin 75 % sijaitisi metroradan varrella, vaikka opiskelijoista karkean arvion mukaan noin puolet asuu Pohjois-Espoon alueella tai rantaradan läheisyydessä. Näin ollen esitetty päätös luo epätasapainon lukiopaikkojen maantieteelliseen sijoittumiseen ja mahdollisesti vaikeuttaa Pohjois-Espoon alueella tai rantaradan läheisyydessä asuvien opiskelijoiden hakeutumista lukiokoulutukseen Espoossa.

Lausuntoaika

Lausuntoaika on 20.3–8.4.2024. Lausunto tulee lähettää määräajassa toisen asteen koulutuksen ja nuorisopalveluiden johtajan sähköpostiin tapio.erma@espoo.fi.

20.3.2024

Espoon kaupunki
Y-tunnus 0101263–6

Suomenkielinen toisen asteen koulutuksen ja nuorisopalveluiden tulosityksikkö
Käyntiosoite: Karaportti 1
Postiosoite: PL 37, 02070 ESPOON KAUPUNKI
Puh. +358 9 81621
etunimi.sukunimi@espoo.fi